

LIFE

REPORTS

REPORTS

2024

POWERED BY

BOMBAY SAPPHERE

796

FREE PRESS 21.12.2023

ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ!
ΔΩΡΕΑΝ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ.
ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

PORTRAITS

2024

ΘΕΑΤΡΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΓΥΡΩ ΜΠΟΖΩΝΗ
ΦΩΤΟ: ΠΑΡΙΣ ΤΑΒΙΤΙΑΝ

5

ΜΗΔΕΙΕΣ

ΣΟΦΙΑ ΚΟΚΚΑΛΗ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ
ΜΑΡΙΑ ΝΑΥΠΛΙΩΤΟΥ
ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΓΟΥΛΙΩΤΗ
ΕΥΔΟΚΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ

Σε μια από τις πιο πολυσυζητημένες παραστάσεις του φετινού Φεστιβάλ Επιδαύρου, την κατά Κάστορφ «Μήδεια», η Μαρία Ναυπλιώτου, η Στεφάνια Γουλιώτη, η Ευδοκία Ρουμελιώτη, η Αγγελική Παπούλια και η Σοφία Κόκκαλη προσέγγισαν το πολύπτυχο πρόσωπο της ηρωίδας με ένστικτο, δύναμη, συναίσθημα και πρωτόγνωρη πίστη, εγγράφοντας αλησμόνητες ερμηνείες σε μια ανεπανάληπτη νεωτερική και ποιητική προσέγγιση.

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΗ
ΕΓΙΝΕ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΘΗΣΣΙΟ.
ΤΑ HEADPIECES
ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΜΕΡΟΣ
ΤΩΝ ΚΟΣΤΟΥΜΙΩΝ
ΠΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΕ Η
ADRIANA BRAGA-
PERETZKI ΓΙΑ
ΤΗ «ΜΗΔΕΙΑ».
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ
ΘΕΡΜΑ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΟΗΘΕΙΑ.

ΠΑΠΟΥΛΙΑ

ORTRAITS
2024

21.12.23

LiFO

ΝΑΥΠΑΛΙΩΤΟΥ

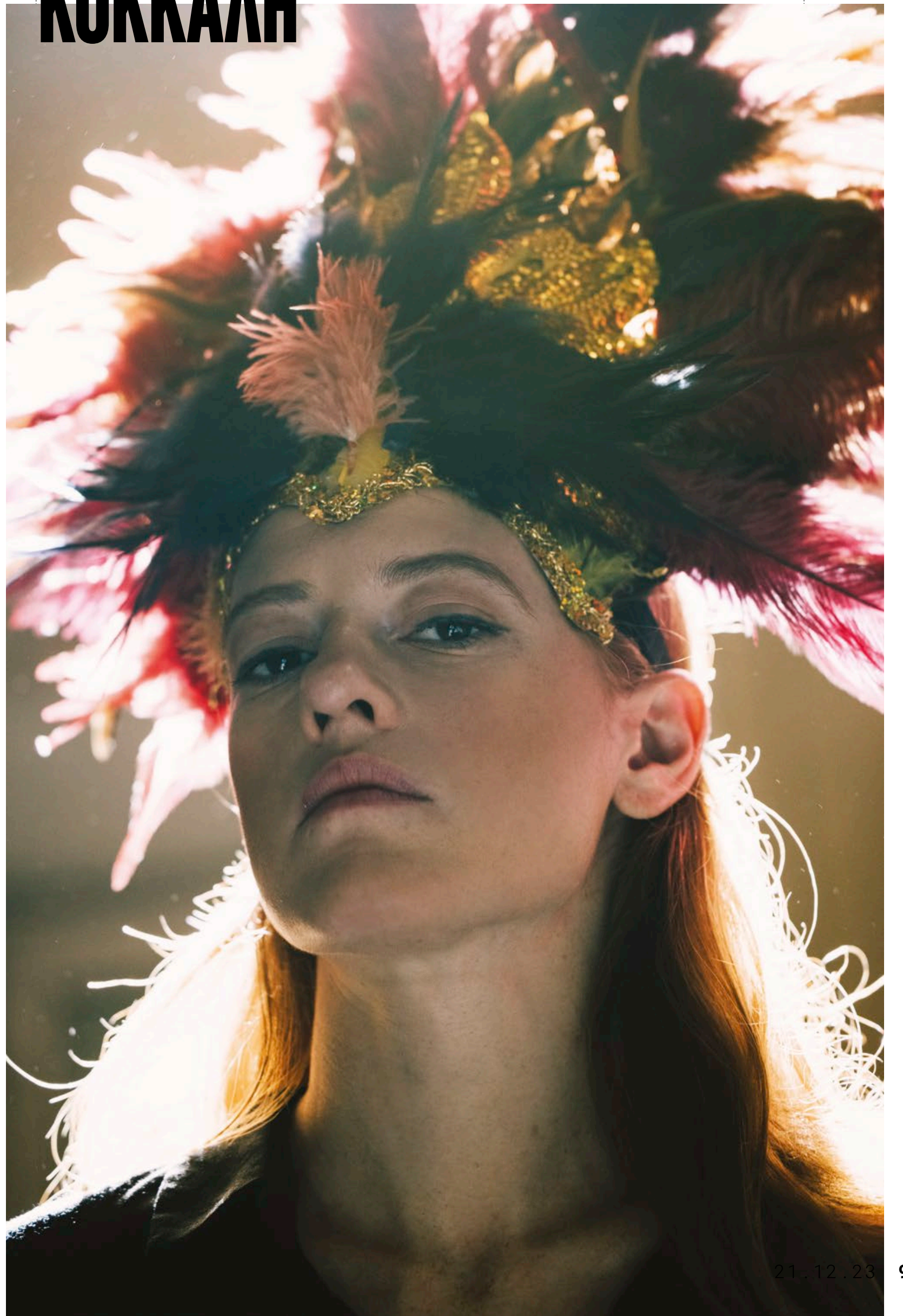
21.12.23 95

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ

**PORTRAITS
2024**

ΚΟΚΚΑΛΗ

Το καλοκαίρι, ο Γερμανός σκηνοθέτης Φρανκ Κάστορφ, ιστορικός διευθυντής της Βερολινέζικης Φολκμπίνε, προσκεκλημένος του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, δοκιμάστηκε για πρώτη φορά στο αρχαίο θέατρο. Η κάθοδός του προκάλεσε θερμές συζητήσεις και αντιδράσεις. Ήδη από τη συνέντευξη Τύπου έγινε κατανοητό ότι ο τρόπος που θα αφηγούνταν την πρωτοποριακή για την εποχή που γράφτηκε *Μήδεια* θα αφορούσε το τι σημαίνει γυναίκα μόνη και διωγμένη. «Τι κάνεις, στ' αλήθεια, αφού έχεις διαβάσει τη *Μήδεια*; Το έργο του Ευριπίδη είναι μνημειώδες κι έχει ταξιδέψει στον χρόνο. Είναι σαν το έδαφος που καλλιεργείται ξανά και ξανά», έλεγε. Ως συνεπιβάτιδες σε αυτό το συναρπαστικό ταξίδι επέλεξε πέντε εξαιρετικές Ελληνίδες ηθοποιούς που κατάφεραν έναν άθλο υποκριτικής, φλεγόμενες, με αδιάλειπτη πίστη στα κείμενα του Ευριπίδη, του Χάινερ Μίλερ και του Ρεμπό που ακούστηκαν στην παράσταση, με πρωτόγνωρο πάθος και με την ένταση ενός αιτήματος που έφτανε στα αυτιά των θεατών για περισσότερες από τρεις ώρες ως δήλωση απελευθέρωσης, ελεύθερης και αδέσμευτης σκέψης, μια πρόκληση για τους ίδιους να νιώσουν την ένταση ενός θεάτρου χωρίς βεβαιότητες και να αντιμετωπίσουν στον αιώνα μας τις συνδέσεις και τις όψεις του πολύπλοκου πορτρέτου της *Μήδειας*. Συναντήσαμε τη Στεφανία Γουλιώτη, τη Σοφία Κόκκαλη, τη Μαρία Ναυπλιώτου, την Αγγελική Παπούλια και την Ευδοκία Ρουμελιώτη πέντε μήνες μετά τις παραστάσεις της Επιδαύρου και τις αλησμόνητες ερμηνείες τους για να μας μιλήσουν για την εμπειρία της συνάντησης με έναν από τους πιο σημαντικούς Ευρωπαίους σκηνοθέτες.

«Αυτή η εμπειρία δεν άφηνε χώρο για σκέψη, για μετριότητες, για προσωπικές ερμηνείες, ούτε την πολυτέλεια να βρεις κάτι καλλιτεχνικό. Ήταν σαν να κινδύνευε η ανθρωπότητα και ήσουν εσύ υπεύθυνος με κάθε συλλαβή σου να τη σώσεις!» λέει η Στεφανία,

που θυμάται την πρώτη συνάντησή τους ως εξής: «Θα μου μείνει μία ερώτηση που μου έκανε: αν υπάρχει κάτι στο θέατρο που δεν κάνω. Τρόμαξα με την ερώτηση, περιμένοντας να κάνουμε πράγματα που δεν θα ήθελα. Τελικά, είχα τρομάξει με το λάθος πράγμα», λέει.

Καθεμιά τους είχε μια πολύ διαφορετική πρώτη εντύπωση όταν έφτασε στην οντισιόν του Κάστορφ. «Στο τέλος της οντισιόν με ρώτησε αν έχω παίξει ποτέ στην Επιδαύρο και αν έχω κάνει ποτέ *Μήδεια*», θυμάται η Ευδοκία. «Με ρώτησε αν ήθελα να την κάνω και όταν απάντησα όχι, με ρώτησε “γιατί ήρθατε;”. Του απάντησα ότι απέξω με περίμενε ο άντρας μου, που μου είπε: “Πρέπει να πας να συναντήσεις αυτό τον άνθρωπο ακόμα και αν δεν σε πάρει ποτέ”. Έφυγα χωρίς να περιμένω κάτι». «Η μόνη ερώτηση που μου έκανε ήταν αν θα σκότωνα έναν σκηνοθέτη», θυμάται η Αγγελική. «Επειδή έχω βρεθεί και στις δύο πλευρές, του είπα όχι, δεν θα το έκανα, γιατί καταλαβαίνω τη δυσκολία». «Ένας Θεός ξέρει τι ήθελε να μάθει για μένα», λέει η Σοφία, «μιλούσε ο ίδιος περισσότερο και κατάλαβα ότι ήθελε να αφουγκραστεί την παρουσία του άλλου ατόμου, το πώς ακούει, με ποιον τρόπο υπάρχει, κάτι τέτοιο. Το μόνο που γνώριζα είναι ότι κάπως βάζει τους ηθοποιούς να τα κάνουν όλα, ότι φέρουν όλοι την ευθύνη του κεντρικού προσώπου. Εμένα μου άρεσε η ιδέα να είναι τόσο διαφορετικές οι *Μήδειες*, τα πρόσωπα μεταξύ τους, και κατά τη γνώμη μου επιβεβαιώθηκε η ιδέα του, γιατί αυτό που λέμε “ψυχικό υπόβαθρο”, η δυναμική της *Μήδειας* υπάρχει σε κάθε γυναίκα, οπότε, από και και πέρα, καθεμιά το αναπαριστούσε και το ενσάρκωνε με τον δικό της τρόπο. Γίνεται πιο υπαρκτό γιατί αναφέρεται σε μια κατάσταση στην οποία μπορεί να βρεθεί οποιοσδήποτε».

«Νομίζω ότι μέσα μου μεγεθύνθηκε η αίσθηση της “μελλοθάνατης” και της εξόριστης γυναίκας, της χωρίς τόπο, μιας πλευράς της γυναίκας πρόσφυγα με την οποία τόσο συχνά ταυτιζόμαστε, βλέποντας τους πολέμους γύρω μας», λέει η Στεφανία, ενώ η Μαρία θυμάται ότι το πιο συγκλονιστικό για όλους είναι πως παρακολούθησαν ζωντανά μια ιδιοφυΐα να δημιουργεί. «Αυτό που με συγκλόνισε είναι το πώς ένας άνθρωπος μπορεί να στοχάζεται ελεύθερα πάνω σε ένα κείμενο, το πώς αφήνεις τη φαντασία σου ελεύθερη και αλογόκριτη. Στο έργο ανακάλυψα πράγματα που δεν είχα φανταστεί αλλά και την ελευθερία με την οποία προσέγγισε ο Κάστορφ τον Ευριπίδη και είπε την ιστορία με τον δικό του τρόπο. Μπορεί να ήταν κάτι πολύ δύσκολο, αλλά το να το παρακολουθείς να συμβαίνει ήταν συγκλονιστικό. Έχοντας δουλέψει με τον Μπομπ Γουίλσον, είδα ότι έχουν κάτι κοινό: φτιάχνουν την παράσταση σύμφωνα με το όραμά τους, σύμφωνα με αυτό που βλέπουν, κάνουν περάσματα, δεν σε καθοδηγούν. Αυτό για εμάς και για άλλους Ευρωπαίους ηθοποιούς είναι ένα στοιχείο πρωτόγνωρο, και κάτι πολύ δύσκολο, ριψοκίνδυνο. Πρέπει να το κάνεις μόνος σου σε μια συνθήκη δύσκολη που ήταν και το έργο και η Επιδαύρος».

«Η συνεργασία μου με αυτόν τον άνθρωπο άλλαξε όλη την κοσμοθεωρία μου για το πώς θέλω να υπάρχω στον χώρο αυτόν, γιατί, ασχέτως των αντιρρήσεων που μπορείς να έχεις, έχει να πει κάτι για τον κόσμο που λέγεται θέατρο», λέει η Ευδοκία. «Όλο αυτό με έφερε σε μια αναμέτρηση με τον ίδιο μου τον εαυτό, κατάλαβα τι μπορεί να κάνει ένας σκηνοθέτης, τι σημαίνει δόνηση. Κατάλαβα ότι έτσι θέλω να υπάρχω στο θέατρο. Ήρθα για πρώτη φορά αντιμέτωπη με τον ίδιο μου τον εαυτό, με τις δυνατότητές μου, με την αλήθεια μου μέσα από μια διαδρομή πολύ πλούσια. Ενώ ζορίστηκα πολύ, αν με ρωτούσες αν θα το ξαναπέρναγα, θα έλεγα “ναι”».

Η λέξη που σκέφτεται η Αγγελική είναι η «ενδυνάμωση». Πήρε την ευθύνη αυτού που έπρεπε να κάνει και αυτό την οδήγησε σε μια πολύ μεγάλη προσωπική μελέτη, επένδυση και ψάξιμο. «Ήταν κάτι πολύ μοναχικό που εκ των υστέρων με ενδυνάμωσε ως καλλιτέχνη και ως άνθρωπο σε σχέση με το πώς στέκομαι απέναντι στα πράγματα, σε μια δουλειά, τι περιμένω και τι δεν περιμένω και πώς παίρνω, τελικά, την αφήγηση αυτής της παρτιτούρας επάνω μου, εντελώς, με έναν δικό μου τρόπο και ένα δικό μου βλέμμα».

«Ήταν όντως μια πρωτόγνωρη εμπειρία, που στην αρχή μιάς ξένισε, χρειάστηκε όμως μια βαθιά ανάσα και μια βουτιά για να την εμπιστευτούμε και να δούμε πως το βασικό χαρακτηριστικό της μεθόδου ήταν η εμπιστοσύνη που μας έδειξε. Δεν έχουμε συνηθίσει να μας εμπιστεύονται τόσο, αλλά ούτε και να εμπιστευόμαστε την αφιλόρηστη έμπνευση μιας ιδιοφυΐας», θυμάται η

ΜΗΔΕΙΕΣ

Στεφανία, ενώ η Ευδοκία αυτό που κατάλαβε γρήγορα ήταν ότι ο Κάστορφ δεν ζητούσε έτοιμους ηθοποιούς πάνω στη σκηνή. «Ήθελε τη στιγμή σου, να είσαι εκεί 100% και με έναν τρόπο τροφοδοτούσε αυτή σου την ανασφάλεια, το να μην ξέρεις απόλυτα τι κάνεις. Έλεγε “εγώ δεν είμαι από τους σκηνοθέτες που κάνουν έξι μήνες πρόβα γιατί θα σταμπλάρετε τα πάντα, θα γίνετε νεκροί, θέλω την αλήθεια σας” και αυτό ήταν πολύ φοβιστικό και απρόοπτο, αλλά ήσουν εκατό τοις εκατό εκεί, ήσουν μια φωτιά. Ήταν μια καθοριστική εμπειρία».

«Είναι γνωστό ότι αυτός ο άνθρωπος δεν έκανε πολλές πρόβες, έφτιαξε την παρτιτούρα των σκηνών και της παράστασης και μετά ο καθένας κάπως έπρεπε να τη γεμίσει μόνος του. Εγώ αυτό προσπάθησα να κάνω. Στην αρχή με τρόμαξε αυτός ο τρόπος, μετά τον υιοθέτησα με πολύ μεγάλη ευθύνη και σοβαρότητα. Έπρεπε να αναμετρηθώ χωρίς την ασφάλεια των προβών που, σούτως ή άλλως, δεν ήθελε και αυτό μου προκάλεσε μια απελπισία. Νομίζω ότι ήθελε να την έχω, να νιώθω ότι πέφτω στον γκρεμό. Σε οδήγησε σε μια εξάρθρωση, μια λέξη-κλειδί για μένα που έχει να κάνει με τον χαρακτήρα της *Μήδειας*, και με τον εαυτό μου», λέει η Αγγελική και η Σοφία συμφωνεί ότι κανένας τους στον θίασο δεν είχε ξανακάνει τόσο λίγες πρόβες και αυτό τις τρόμαξε και τις γέμισε ανασφάλεια.

«Έπρεπε να εμπιστευτείς, δεν είχε καμία σημασία τι είχες εσύ ανάγκη.

Προς το τέλος, μπορεί να υπήρχε μεγαλύτερη αγωνία, αλλά ήταν προσωπική, του καθενός μας ξεχωριστά. Εννοώ ότι αυτός ήξερε τι ήθελε να κάνει, να φτιάξει μια *Μήδεια* δική του. Αυτό που κατάλαβα ήταν ότι ήθελε να περιφρουρήσει τους ηθοποιούς, να τους κάνει να αισθάνονται σαν να κάνουν κάθε φορά ένα πρώτο βήμα, να μην επαναλαμβάνονται. Μπορεί να δημιουργεί ανασφάλειες αυτή η προσέγγιση, αλλά ήμουν εντάξει με αυτό. Και όντως, με έναν μαγικό τρόπο δημιούργησε στην Επιδαύρο κάτι πολύ ζωντανό και επειγόν».

«Αυτό που έχει μείνει από αυτή την εμπειρία είναι οίγουρα η αίσθηση του επειγόντος: επειγόν να ειπωθούν οι ιστορίες, να εμπιστευτείς το άγνωστο, να είσαι ακραίος, να μείνεις άνθρωπος, να αφεθείς σε έναν άνθρωπο ιδιοφυΐα, να μη χάσεις στιγμή ή νόημα απ' όσα λέγονται, να είσαι μαζί με τους άλλους», λέει η Στεφανία.

«Αισθανόμασταν λιγάκι σαν μαχητές, ήταν κάτι όντως πολύ υψηλό αυτό που συνέβαινε, το συναίσθημα που μας δημιουργήσε. Αλλά ήταν τόσο έντονο αυτό που βιώσαμε που η κριτική, ως μια υποκειμενική θέση ανθρώπων που γνωρίζουν φυσικά, δεν έχει μεγάλη σημασία. Δεν σε επηρεάζει σε κανένα βαθμό όταν έχεις βιώσεις κάτι τόσο υψηλό, τόσο τρομακτικά δύσκολο, και έχεις καταφέρει να σταθείς στα πόδια σου για να το πραγματοποιήσεις μαζί με την ομάδα. Αν ξαναπαιχτεί η παράσταση, θα πρέπει να είσαι έτοιμος να κάνεις ξανά πρωταθλητισμό», λέει η Μαρία.

Η Σοφία πιστεύει ότι η σημασία αυτής της εμπειρίας ήταν μεγάλη και όσο περνά ο χρόνος παίρνει μέσα της μια θέση πολύ σημαντική. «Η εμπειρία έχει ταξινομηθεί μέσα μου ως ένας τρελός μαραθώνιος, νιώθω καλά που αναμετρήθηκα με αυτό, που ήταν δύσκολο, και σε συνδυασμό με το κοινό έφτιαχνε μια πολύ έκρυθμη κατάσταση μέσα σου, μια ωραία εμπειρία που ήταν ωραία να τη ζεις. Δεν ξέρω αν θα το ξανάκανα».

«Σημασία στο θέατρο τελικά δεν έχει να καταλάβεις αλλά να συγκινηθείς, κάτι μέσα σου να δονηθεί, να μετακινήθει. Όλα τα άλλα, τα νοήματα, οι έξυπνοι σκηνοθέτες, η απόσταση από τα πράγματα είναι ενδιαφέροντα, αλλά δεν σημαίνουν τίποτα», λέει η Μαρία. «Ο Κάστορφ δονείται ο ίδιος, είναι ένας διανοούμενος του θεάτρου, αλλά ό,τι κάνει γίνεται με αίσθημα και φαντασία. Αυτό είναι το μεγαλείο του και είναι πολύ δύσκολο να το ακολουθήσεις, αλλά σου συμβαίνει μία φορά στη ζωή».

